

Казки про родину

Про дурних багачок

Про дурних багачок В одному селі жив чоловік, що називався Пригодою. У нього все йшло шкереберть. Не було ніколи чистої години, бо його жінка, замість язика, мала бритву в роті.

Продав вола, а жінка нарікає: — Ти такий нездалий, що тебе обдурили! У голові в тебе, як у дрантивім решеті. Чоловік розсердився:

— Говориш, як з гарячки! Сама б не потрафила й гусака продати.

— Хто, я? Не бреш, бо як піду на ярмарок, то тобі облупиться від сорому лице. Будеш знати, що таке твоя жінка.

Настав ярмарковий день. Жінка вбрала новий кожух, взяла гусака під пахву і подалася до міста.

Здубала якогось чоловічка й питає його:

— Як платяться тепер такі гусаки, як оцей? Чоловік потримав гусака в руках і відповів:

— Можна продати за одного ринського, дванадцять шусток.

Тоді було так, що один ринський складався з дванадцяти шусток.

Жінка прийшла з гусаком на ярмарок. Покупці питають:

— Скільки хочете за гусака?

— Одного ринського, дванадцять шусток. Їй дають ринського, а вона каже:

— Дайте дванадцять шусток. Дають дванадцять шусток, а вона:

— Дайте ринського.

Покупці зрозуміли, що жінка в рахунках — ні бе ні ме ні кукуріку. Підійшов один шахрай у дрантивих лахманах.

— Натє ринського, а дванадцять шусток зараз принесу. Аби знати, кому маю заплатити гроші, дайте мені ваш кожух, а я лишу вам лапсердак.

Жінка погодилася. Дала шахраєві гусака, новий кожух і одягла його дрантивий лахман.

Шахрай радий, що стільки придбав за одного ринського, ніби крізь землю провалився. Жінка чекала, чекала та й пішла додому в дрантивому лахмані. Чоловік ледве впізнав її.

— Що сталося, жінко?

Вона розповіла, як ярмаркувала.

— Видиш, жінко, ти ляпала язиком, як по воді батоном, що продаш гусака ліпше, аніж я вола.

Піду світ за очі. Якщо знайду дурнішу від тебе, то вернусь, я як розумнішу, залишуся у неї.

Чоловік подався у широкий світ. Довго йшов, аж зголоднів. У одному селі зайшов до багача.

Вдома була тільки господиня. — Сідайте, добрий чоловіче,— привітала гостя.— Скажіть, хто ви є і куди йдете.

— Я Пригода. Мандрую собі світом і правду ділю між людьми.

— Йой, ми вас чекали! — і жінка дістала з-за образів хустину з великим гудзом. Розв'язала й виклала Пригоді купу грошей.— Це ми з чоловіком за багато років назбирали. Він казав, що колись має прийти до нас пригода, і журився, аби були гроші на той час.

Пригода подякував газдині за гроші, попросив окраєць хліба, кавалок солонини і подався у дорогу далі.

Увечері вернувся багач з лісу. Жінка весела й задоволена:

— У нас був Пригода. Дала-м йому ті гроші, що ми наскладали.

Багач сторопів.

— Ми ж склали гроші для такої пригоди, як слабість, пошесть, засуха, старість, смерть...

— А я звідки знала? — сердилася багачка. Тим часом Пригода шукав багача уже в іншому селі.

Уздрів файну хату. На обійстю ледве переставляла ноги клапоуха льоха. Ото буде чим нагодувати багатьох бідних людей!

Підійшов до вікна і моргнув господині, що була сама вдома, аби вийшла надвір. Заговорив до неї, ніби на цимбалах загравав:

— У неділю видаю заміж свою льоху, аби здорова була! Я прийшов просити вас і вашого чоловіка на весілля.

— Красно дякую,— поклонилася багачка.

— І ще прошу, аби-сьте пустили свою льоху зі мною, бо моїй льосі потрібна дружка на весіллі. Це буде великий гонор для вас і для нас.

Багачка навіть не думала довго:

— Най буде, беріть!

— Але дайте їй файне вбрання: жовті чобітки, вишиту сорочку, новеньку хустку, коралі на шию, ковтки у вуха.

Багачка побігла в хату, поскладала те добро у скриню й покликала Пригоду.

Коли скриня була перед вікнами. Пригода побачив мальований віз і попросив:

— Я запряжу коні в той віз, бо негарзд гнати льоху по селу. Люди скажуть, що ми бідні.

Зробили, як казав. Багачка дала Пригоді батога у руки і — щасливо! Пригода їхав з села до села і роздавав багацьке добро бідним.

Минув час, і чоловік вернувся додому. Сказав своїй дружині:

— Я здибав багато всіляких жінок. Були розумніші й дурніші від тебе. Але я забанував за дітьми, мушу їх годувати, убирати...

На радості жінка розбила глиняний горнець, і нашій казочці кінець.